

GENERALADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

TIDL. REF.:
20/6312 – ERMA

VÅR REF.:
0578-2/2020/GA/SRJ/621.9

DATO:
19.03.2021

HØRING. MILITÆRPOLITIETS BEHANDLING AV OPPLYSNINGER

HØRINGSSVAR FRA GENERALADVOKATEN

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 18. desember 2020 om forslag til endringer i politiregisterlov med forskrift når det gjelder militærpolitiets behandling av opplysninger. Høringsfristen er satt til 12. februar 2021 for de forslag som gjelder politiregisterloven og 19. mars for de forslag som gjelder forskriften.

Generaladvokaten avga høringsinnspill til de forslag som gjelder politiregisterloven, den 12. februar. I det følgende inntas merknader til de forslag som gjelder høringsnotatets del 3; forslag til endringer i politiregisterforskriften.

Behandlingsansvar

I forslag til nytt nr. 6 i § 2-1 foreslås det at Forsvarssjefen skal ha behandlingsansvar for militærpolitiets behandling av opplysninger. Dette betyr at Forsvarssjefen får behandlingsansvar også for opplysninger som behandles i straffesakskjeden. For politi- og påtalemyndighet for øvrig er påtalemyndigheten integrert med politiet, slik at behandlingsansvaret også favner påtaleavgjørelsene. For straffesaker som etterforskes av militærpolitiet er situasjonen annerledes, i det påtaleavgjørelsene tas av generaladvokaten eller krigsadvokatene når spørsmålet ikke hører under statsadvokaten. Fordi behandlingsansvaret ved Generaladvokatembetet ikke er regulert i politiregisterforskriften § 2-1 kan det her oppstå uklarhet om ansvaret for de delene av straffesaksbehandlingen i militære straffesaker som utføres av den militære påtalemyndighet. Generaladvokaten mener derfor at en med fordel også kunne forskriftsfeste hva som formentlig i dag uansett må følge av rettstilstanden, nemlig at: *Generaladvokaten for behandling ved Generaladvokatembetet*. Tilsvarende vil i så fall måtte reguleres i forskriften § 8-4 som gjelder kvalifikasjonskrav og bemyndigelse.

I utredning avgitt til Forsvarsdepartementet den 1. mars 2021 er det foreslått å legge ned Generaladvokatembetet som egen etat og å overføre den påtalemessige behandlingen av militære straffesaker til påtalemyndigheten for øvrig. Ettersom den fremtidige ordning fremdeles kun er på forslagsstadiet foreslås det likevel å regulere behandlingsansvaret så lenge embetet består, og har påtalemyndighet.

Postadresse:
Postboks 651 Sentrum
0106 OSLO

Kontoradresse:
Karl Johans gate 18 C
0159 OSLO

Telefon: +47 22 70 87 50
Militær telefon: 510 5681
Telefaks: +47 22 41 94 54
E-post: post@generaladvokaten.no
Hjemmeside: www.generaladvokaten.no

Tilgang til- og føring i registre

Av Datatilsynet er det reist spørsmål om tilgang til politiets registre for Forsvarets personell. Det fremgår av sammenhengen i forslagene til endring at tilgangen til registre omtalt i forslag til ny § 68-2 kun omfatter militærpolitiets egne sakssystemer og registre. Verken militærpolitiet eller den militære påtalemyndighet har i dag tilgang til direkte søk i *politiets* registre. For å unngå uklarhet kan det kanskje med fordel inntas en presisering i ny § 68-2 at det gjelder tilgang til *militærpolitiets sakssystemer og registre*.

Av samme hensyn er generaladvokaten enig med hva som fremgår av høringsinnspillene til Oslo statsadvokatembeter og Politidirektoratet hvor det foreslås å presisere at militærpolitiets registerføring ikke innebærer endringer i hva som skal føres i det sivile reaksjonsregisteret i henhold til forskriften § 44-4.

Utlevering av opplysninger

Forslag til ny § 68-4 i forskriften innebærer at reglene om taushetsplikt ikke er til hinder for utlevering av opplysninger fra militærpolitiets registre til andre deler av Forsvaret der dette er nødvendig for utøvelsen av forvaltningsvirksomhet i Forsvaret.

Oslo statsadvokatembeter har i sitt høringsinnspill påpekt at spørsmål om utlevering av opplysninger til andre enn Forsvaret må behandles etter de alminnelige regler i politiregisterloven og forskriften. Blant annet vil dette innebære at utlevering av opplysninger til allmennheten i straffesak vil være regulert av forskriften § 11-2 nr. 7. For militærpolitiets del vil forslaget innebære at Forsvarssjefen har beslutningsmyndighet i spørsmål om innsyn etter politiregisterloven § 34, hvor blant annet hensynet til straffeforfølgningens allmennpreventive virkning skal vurderes. Generaladvokaten er enig med Oslo statsadvokatembeter at denne vurderingen bør foretas av påtalemyndigheten. For militærpolitiets del kan dette antagelig innebære både den ordinære påtalemyndigheten og den militære påtalemyndigheten (avhengig av saksforholdet).

Klagebehandling

I forslag til ny § 18-4 nr. 5 følger det at avgjørelser truffet av militærpolitiet påklages til Forsvarsdepartementet. Oslo statsadvokatembeter har påpekt at avgjørelser i straffesakssporet bør avgjøres av påtalemyndigheten og dermed påklages til overordnet påtalemyndighet. Under henvisning til hva som fremgår av punktet over, om utlevering av opplysninger i straffesak, er generaladvokaten enig i dette.

Når det gjelder avgjørelser fattet i forvaltningssporet er generaladvokaten enig i de betenkeligheter som reises med hensyn til departementet som klageinstans, men er i tvil om det likevel er hensiktsmessig å la den militære påtalemyndighet være klageinstans for disse avgjørelsene.

Med hilsen

Sigrid Redse Johansen
generaladvokat